

**Nationell Primärvårdskonferens
Hälsokommunikatörer- Brobyggare mellan
olika kulturers syn på hälsa- och sjukvård**

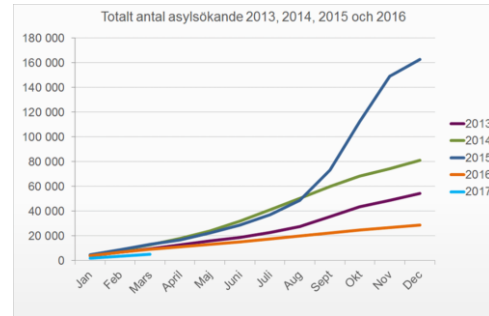
**Mehrnaz Aram
Samordnare Asyl
och nyanlända
SLL**

Förvaltningens uppdrag

- Ansvarar för att invånare i Stockholms län har tillgång till en bra och säker hälso- och sjukvård samt tandvård
- Styr hälso- och sjukvården genom att teckna avtal med vårdgivare och medverka till att de får kunskapsstöd för att kunna genomföra sitt uppdrag med beställd kvalitet
- Utreder behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård i länet, idag och i framtiden
- Beställer den vård och tandvård som länets invånare behöver
- Följer upp vårdens resultat och kvalitet
- Politiskt styrd organisation som arbetar på uppdrag av Hälso- och sjukvårdsnämnden

- Omkring 65 miljoner människor i världen befinner sig på flykt, undan förföljelse, krig och konflikter. Hälften av dessa flyktingar är barn.
- De största flyktinggrupperna är afghaner, syrier, somalier, tillsammans utgör de mer än halva världens flyktingpopulation.
- Under perioden 2015-2016 sökte nästan 200 000 personer asyl i Sverige
- Antalet asylsökande inskrivna i Stockholms län ökade kraftigt under 2015 och minskade sedan igen under 2016.
- Även om antalet minskade finns många som väntar på beslut.
- Migrationsprocessens olika faser (före flykten, under flykten och av mottagandet i värdlandet) kan innebära påfrestningar och påverkan på individens psykiska och fysiska hälsa.

Flykt – risk för den fysiska och psykiska hälsan

Pre-migration(Hemlandet)

Biologiska förutsättningar, kost, smitsamma sjukdomar, krig, politiskt våld

Migration (flykten)

Stress, familjesplittring, asylförfarandet
Riskexponering under resa

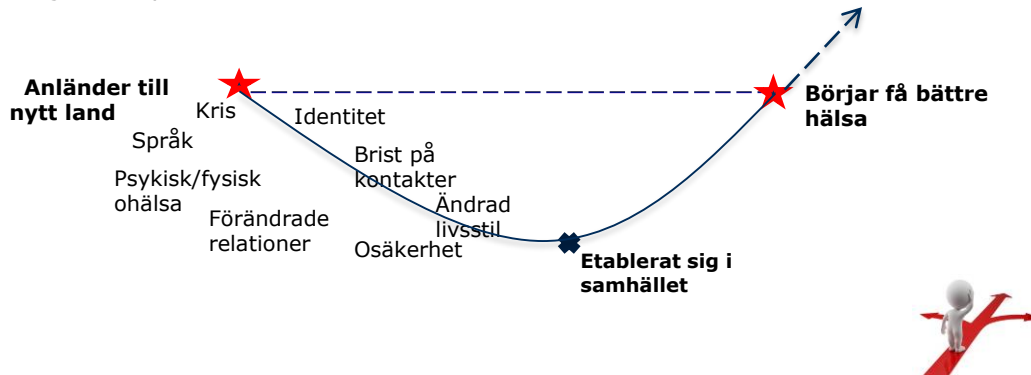

Post-migration (ny i Sverige)

Socioekonomiska gradienter och hälsa
Hälsolitteracitet och otillfredsställda/annorlunda
vårdbehov

Hälsokurva för en nyanländ

Migrationsprocessen

Att bedöma hälsobehov bland asylsökande är en utmaning

- Enligt Socialstyrelsen uppskattas mellan 20 och 30 procent av de asylsökande som kommer till Sverige lida av psykisk ohälsa
- Bland nyanlända från Syrien har var tredje en högst påtaglig depressions- eller ångestproblematik, detta samtidigt som 30 % uppger symtom som stämmer överens med posttraumatiskt stressyndrom (PTSD). (Röda Korsets Högskola)
- Ökad psykisk ohälsa bland asylsökande kan vara på grund av sysslolöshet, som i sin tur beror på ökad handläggningstid, begränsade möjligheter till familjeanknytning, TUT...
- Ökat antal missbrukande barn och ungdomar (asylsökande, nyanlända m.fl) kräver ökade resurser
- Kostnader för resor till sjukvården gör att man ej söker vård eller kommer till bokade möten.
- Brist på förtroende, rädsla inför utvisning , stigma gör att man inte söker vård

Resursbehovet ökar för att möta och minska den psykiska ohälsan

Allt fler ensamkommande ungdomar med drogproblem behöver hjälp av vården

Många av flyktingungdomarna bär på svåra trauman och dövar sin ångest med cannabis eller opiater

Var tredje pojke som tvångsvårdats inom under 2016 var ensamkommande flyktingbarn

Mödrahälsan för flyktingar är sämre än för andra grupper

Hälsokommunikatörer i Stockholms län

Bakgrund och historiska perspektiv

- Från Projekt till ordinarie verksamhet

Hälsokommunikatörer i Stockholms län

i samarbete
med

SOLLENTUNA
KOMMUN

Sundbybergs
stad

Upplands Väsby
kommun

BOTKYRKA
KOMMUN

HUDDINGE
KOMMUN

CSO

Haninge
kommun

LIDINGÖ STAD

Södertälje
kommun

Sigtuna
kommun

NACKA
KOMMUN

Hälsokommunikatörer:

- ☐ **Hälso-och-sjukvårdsbakgrund**
- ☐ **Utbildad i folkhälsa**
- ☐ **Språk/kulturell kompetens**

Målgrupp:

- 1.Nyanlända vuxna och övriga migranter**
- 2.Nyanlända ungdomar**
- 3.Personalgrupp som arbetar med målgruppen**

Metoder:

- **Kunskapsöverföring och information**
- **modersmålsbaserad och gruppanpassad dialog om hälsa**

Transkulturellt centrum

Transkulturellt centrum

Arbetar för att öka kunskapen hos hälso- och sjukvårdssamt tandvårdspersonal i transkulturella frågor och för att främja hälsa och förebygga ohälsa bland grupper av migranter

Tedros

- Inneboende hos släktingar
- Etableringsaktiviteter
- Sömnsvårigheter
- Koncentrationssvårigheter
- Känner sig stressad
- Orolig för framtiden, Sverige är inte som han trott
- Känner sig vilsen

Hälskommunikation

Hälskommunikation i den obligatoriska samhällsorienteringen
12 timmar på tigrinja i dialogform om:

- Migrationsstress och psykisk ohälsa
- Goda levandsvanor
- Familjehälsa (sexuellhälsa, barn)

Vad betyder hälsokommunikationen för Tedros?

- Upplever en normalisering av sin stress och oro
- Får kunskaper om hur söka hjälp vid vårdbehov
- En introduktion till vad som är goda levnadsvanor i Sverige
- Minskad stigma kring psykisk ohälsa

Vad bidrar hälskommunikation med?

- Överför kunskaper kring hälsa, sjukdom och hur sjukvården fungerar med

"en känsla av sammanhang"

mellan tidigare erfarenheter och ny kunskap

Seriegruppträffar på :

- ☐ **1-2 ggr/vecka i tio veckor eller mer**
- ☐ **12 timmar hälsokommunikation i SO**

Unika individer med unika behov!

Nyanlända erfarenheter av
hälso-och sjukvårdsystemet i sina
hemländer och i Sverige

- Att hitta rätt i vården?
- Sjukdom och sjukdomssyn
- Förväntningar och verklighet

Bas modul

- Hälsa; introduktion
- Att hitta rätt i vården
- Egenvård
- Mun-hälsa

Modul 1

Migration och psykiska hälsa

- Stress
- Sömn
- Huvudvärk

Modul 2

Levnadsvanor

- Hälsosam mat
- Fysisk aktivitet
- Tobak
- KAT missbruk
- Fetma och övervikt
- Alkohol
- Spelvanor

Modul 3

Sexuell hälsa och samlevnad

- STI-sjukdomar
- Preventivmedel
- Könstymning

Modul 5

Barn hälsa

- BVC och vaccinationer
- Barns rättigheter
- Vägledande samspel
- D-vitamin
- Autism

Modul 4

Familj- och kvinnohälsa

- Föräldraskap
- Våld mot kvinnor
- BMM,
- Bröstcancer
- Viktiga undersökningar .

Modul 6 Övrigt

- Att åldras i Sverige
- Första hjälpen
- Empowerment

Framgångsfaktorer:

- Dialog på modersmål (lätt svenska)
- Utgår från deltagarnas kunskap & traditioner kring hälsofrågor
- HK har en hälso- och sjukvårdsutbildning
- HK återför information till personal i vård och kommun - genom utbildning & konsultation

Brobyggare

Brobyggare

Hälskommunikation

Ett bidrag till:

- förbättrad folkhälsa för nyanlända & migranter
- en mer jämlik hälsa
- ökad kunskap i vård o kommun om nyanländas erfarenheter, situation o behov
- förbättrad integration

Dialogsamtal

- med en assyrisk kvinnogrupp

<https://publisher.qbrick.com/Embed.aspx?mcid=885A9BE0e828e899&width=640&height=360>

Mehrnaz Aram
08- 123 134 43
Mehrnaz.aram@sl.se

